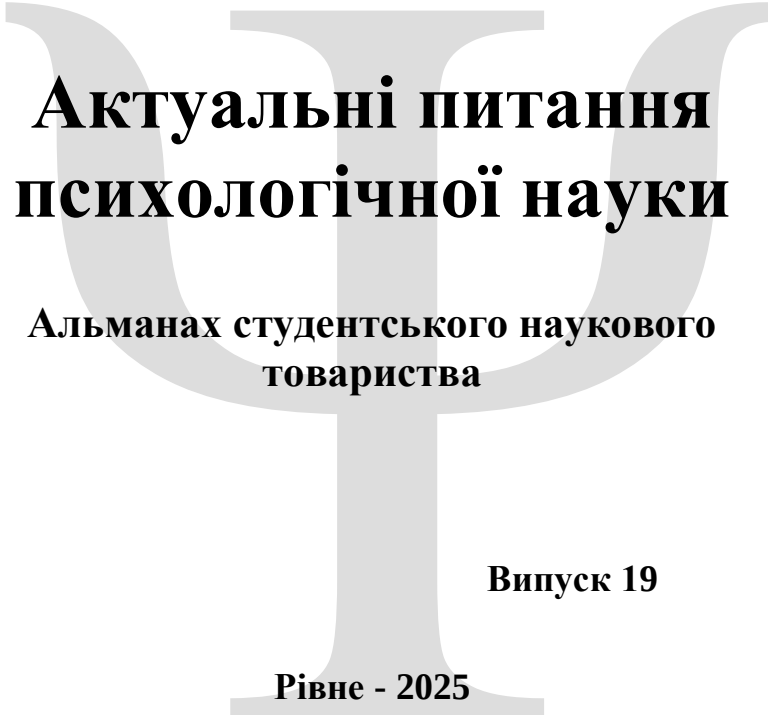

**Рівненський державний
гуманітарний університет**

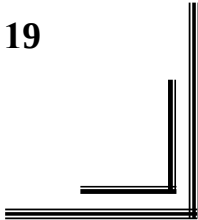

Актуальні питання психологічної науки

**Альманах студентського наукового
товариства**

Випуск 19

Рівне - 2025

ББК 88

А 43

УДК 159.9

Актуальні питання психологічної науки: Альманах студентського наукового товариства. Вип. 19. Рівне: РДГУ, 2025. 118 с.

Головний редактор:

Олег Рудюк, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ.

Редакційна колегія:

Наталія Михальчук, доктор психологічних наук, професор, професор, завідувач кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Олена Главінська, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Віталій Павелків, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії, декан психолого-природничого факультету РДГУ;

Олена Ставицька, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ;

Олена Сторож, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології, психодіагностики та психотерапії РДГУ.

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ (протокол від 22 грудня 2025 року, № 13)

ЗМІСТ

Бойчук Л. Вплив типу батьківського ставлення на формування особистості дітей дошкільного віку	5
Бойчук О. Психологічні особливості формування мотивації до навчання в підлітковому віці	8
Борисюк Д. Роль емоційного інтелекту у розвитку особистості	11
Гончарук О. Особливості образної пам'яті у підлітковому віці	16
Гордієнко В. Ціннісні орієнтації як чинник психологічної готовності військовослужбовців до професійної діяльності	19
Григорієва А. Особистісні чинники агресивної поведінки в юнацькому віці	23
Долинюк М. Вплив соціальних мереж на самооцінку підлітків	26
Єленець Ю. Вплив соціальних мереж на самооцінку підлітків	32
Жилка Н. Вплив типу батьківського ставлення на формування навчальної мотивації підлітків	35
Комар О. Вплив соціальних мереж на психічне здоров'я юнацької молоді	39
Кондратюк Н. Шляхи формування комунікативної компетенції медичних працівників	42
Кривко Н. Основні чинники психологічного благополуччя молоді в умовах війни	47
Марчук Д. Вплив тривожно-депресивного розладу на адаптивність військовослужбовців ЗСУ в період реабілітації	50
Мисько Я. Вплив порушення сну на психічний стан особистості	54
Мовчко О. Соціальні мережі як чинник розвитку депресивних станів	57
Мординська А. Психологічні методи впливу на стан стресу в юнацькому віці	62
Ольховик С. Вплив емоційного стану людини на увагу	64
Петровець А. Методи психокорекції емоційної сфери в юнацькому віці	67
Поліщук А. Роль тривожності у розвитку емоційного інтелекту здобувачів вищої освіти в умовах війни	69
Попчук Д. Вплив емоційної сфери особистості на мотивацію діяльності	74

Праск А. Психологічні чинники психосоматичних розладів у молоді.....	77
Пустотіна С. Вплив корпоративної культури на рівень мотивації та задоволення роботою.....	79
Рачинська О. Особливості міжособистісних конфліктів в юнацькому віці	82
Романюк М. Психологія віральності контенту В Youtube	87
Ромашук К. Вплив травмівного досвіду на розвиток особистості підлітка.....	93
Сімончук Д. Особливості спілкування дітей молодшого шкільного віку	96
Сорокіна А. Використання арт-терапевтичних методів в роботі з військовими з ПТСР	99
Тодорович А. Психологічні особливості спілкування в юнацькому віці.....	102
Харчук Б. Особливості соціально-психологічної адаптації дітей, які постраждали від війни	105
Юшук А. Особливості дослідження депресивних станів у молоді	110
Янковська І. Психолого-педагогічні умови розвитку поведінкової і вольової саморегуляції у підлітковому віці	114

елементи психологічної освіти, підтримку сімейних стосунків, розвиток навичок саморегуляції, групові формати взаємодії, а також інтеграцію освітніх і психосоціальних компонентів. Важливо, щоб допомога була своєчасною, безперервною та доступною, а її інтенсивність і форма відповідали віковим особливостям дітей та їх життєвому контексту.

Таким чином, соціально-психологічна адаптація дітей, які постраждали від війни, є складним, багатовимірним процесом, який потребує системної міждисциплінарної підтримки. Завданням сучасних фахівців є не лише зменшення негативних наслідків травматичних подій, а й створення умов для формування у дітей стійкості, відновлення їх соціальних зв'язків та забезпечення можливостей для повноцінного розвитку. Комплексний підхід, побудований на взаємодії сім'ї, школи, громади й професійних служб, здатний забезпечити ефективне відновлення та сприяти гармонійному психосоціальному функціонуванню дітей у поствоєнних умовах.

Список використаних джерел

1. Карамушка Л. М., Карамушка Т. В. Емпіричне дослідження особливостей психічного здоров'я вимушених «внутрішніх» переселенців в умовах війни. Організаційна психологія. Економічна психологія. 2022. №2.
2. Центр здоров'я та розвитку «Коло сім'ї», 2022.
3. Бойчук Ю. Д., Палій А. А., Копач М. П. Психосоціальна допомога дітям та молоді в умовах війни. Харків: Фоліо, 2022.

ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕПРЕСИВНИХ СТАНІВ У МОЛОДІ

Юшук Аліна, здобувач ОС «бакалавр», 4 курс, РДГУ

Керівник: Артемова О.І., кандидат педагогічних наук, доцент

Сучасний темп життя безпосередньо впливає на виникнення різноманітних негативних емоційних станів, зокрема депресивних. Це особливо актуально у сучасних умовах, коли існує багато факторів та ризиків, що сприяють їхньому розвитку.

Депресія є одним із найпоширеніших психічних розладів у світі. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, депресією страждає близько 350 мільйонів людей у віці від 18 до 65 років. У молодіжному середовищі поширеність депресії також досить висока. За даними Національного інституту психічного здоров'я США, депресією страждає близько 15% молодих людей у віці від 18 до 25 років.

Депресивні стани можуть виникати на будь-якому етапі життя, але період студентства виявляється особливо чутливим до їхнього розвитку. Це пов'язано з інтенсивним процесом адаптації до умов навчання, загостренням потреб і наявністю різних цілей у різних аспектах життя. Студенти часто проявляють погіршення емоційного тону, зниження мотивації, самооцінки, хронічну втому та вигорання до навчальної діяльності. Ці зміни можуть призводити до усамітнення і самоізоляції [3].

У сучасному суспільстві все ще існує стереотип, який вбачає депресію як прояв ліні і безтурботності, які, здавалося б, можна подолати самотійно. Важливо усвідомлювати, що ідеального стандарту психічного здоров'я не існує; є лише умовні рамки, в межах яких особистість вважається психічно здоровою [2, с. 27-31].

У випадку виникнення депресивного стану студенти можуть вибирати стратегію втечі та уникнення для зменшення емоційного напруження. Тому важливо вчасно виявляти ці стани серед студентів для успішної профілактики та корекції.

Особливості дослідження депресивних станів молоді полягають в тому, що експеримент проводився в три етапи, а саме: констатувальний, формувальний та контрольний. В дослідженні взяло участь 38 осіб (вік 19-21 років). Опитування проводилося онлайн за допомогою соціальних мереж. Посилання на проходження методик було розміщено у соціальних мережах (Facebook, Instagram, Twitter) і розіслано у Telegram.

Для проведення діагностичного обстеження нами були використані наступні методики: Шкала оцінки рівня реактивної (ситуативної) та особистісної тривожності Ч.Д. Спілбергера – Ю.Л. Ханіна та методика диференціальної діагностики депресивних станів В. Жмурова.

Метою нашого дослідження було розглянути, як тривожність порівнюється з іншими факторами в психології, щодо розвитку депресивних станів серед молодих людей. Ми спрямувалися на вивчення рівня тривожності та його впливу на розвиток депресії.

Кількісні показники отриманих даних наведено в таблиці 1.

Таблиця 1.

**Розподіл за рівнями тривожності у осіб юнацького віку
згідно з методикою Ч.Д.Спілберга (адаптація Ю.Л.Ханін)**

Тип тривожності	Низький рівень (%)	Помірний рівень (%)	Високий рівень (%)
Ситуативна тривожність	28,9%	34,2%	36,8%
Особистісна тривожність	26,3%	34,2%	39,5%

Під час аналізу отриманих результатів за методикою диференціальної діагностики депресивних станів В. Жмурова було встановлено, що у 23,6% досліджуваних відсутні прояви депресивних станів. У 28,9% респондентів спостерігаються мінімальні ознаки депресивного стану, що може виражатися у погіршеному настрої, порушеннях сну, що характеризується короткою тривалістю і не здатні в значній мірі порушувати життєдіяльність особистості.

У 21,3% наявні легкі прояви депресивних станів, що можуть впливати на звичний режим особистості. У 18,4% опитуваних спостерігаються помірні прояви депресивних станів, що може виявлятися у підвищеному рівні тривожності і незадоволеності собою та оточенням, швидкою втомлюваністю, песимістичними поглядами, що здатне дестабілізувати життєдіяльність людини.

Отримані дані представлені в таблиці 2.

Прояви депресивних станів

<i>Рівень депресивного стану</i>	Кількість респондентів	%
<i>Відсутні депресивні</i>	9	23,6%
<i>Депресивні стани мінімальні</i>	11	28,9%

<i>Легкі прояви депресивних станів</i>	8	21,3%
<i>Помірні прояви депрес. станів</i>	7	18,4%
<i>Виражені депресивні стани</i>	3	7,8%

Враховуючи сучасні умови, дедалі більшою стає необхідність розробки практичних рекомендацій та визначення особливостей корекційної роботи з депресивними станами серед молодого покоління.

В роботі з депресивними станами доцільно використовувати різні типи психотерапії, такі як невербальна і напіввербальна. Це охоплює застосування тілесно-орієнтованої терапії, дихальної гімнастики, аутотренінгу, методів м'язової релаксації, музичної і танцювальної терапії, символ – і психодрами тощо. Особлива увага приділяється тілесно-орієнтованій терапії, яка розглядається як ефективний метод особистісного зростання, включаючи формування зв'язку між почуттями, когніціями і тілесним аспектом, і надає можливість виявлення проблем та отримання знань щодо несвідомих переживань [1, с. 77-81].

При депресивних станах раціонально використовувати когнітивно-поведінкову терапію. Головною перевагою цього методу є його короткотривала допомога у поліпшенні психологічного стану і збереження гармонії. Психологічна профілактика депресивних станів спрямована на зняття тілесного і психологічного напруження, поновлення та активізацію ресурсів людини.

Список використаних джерел

1. Зубцов Д. Депресія: визначення та симптоматика. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Психологічні науки*. 2016. № 1. С. 77-81.
2. Пасічняк Н. І., Матейко Н. М. Психологічні особливості депресивних розладів. *Актуальні проблеми сучасної психології*. Лютий 2017. С. 27-31.
3. Про зростаючу поширеність депресії серед молодого покоління: Всесвітня організація охорони здоров'я. Депресія: факти та

цифри. 2020. (англійською мовою) <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/depression> – Depressive disorder (depression).

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ПОВЕДІНКОВОЇ І ВОЛЬОВОЇ САМОРЕГУЛЯЦІЇ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ

Янковська Ірина, здобувачка ОС «магістр», 2 курс, РДГУ
Керівник: Рудюк О.В., кандидат психологічних наук, доцент

Підлітковий вік є критичним періодом, у якому поєднуються елементи дитячої емоційності та дорослої самосвідомості, що створює передумови для виникнення внутрішніх суперечностей і потребує сформованих навичок саморегуляції. Успішна саморегуляція поведінки суб'єктів освітнього процесу у середній школі забезпечує необхідний рівень оптимальної мобілізації власних потенційних можливостей у напрямку розвитку широкого спектру навчальних компетенцій, здібностей, актуалізації і реалізації їх особистісного та інтелектуального потенціалу.

Значущими чинниками розвитку вольової саморегуляції виступають соціальні умови – характер взаємин із батьками, педагогами, однолітками, а також можливість для підлітка самостійно приймати рішення, брати участь у діяльності, що вимагає відповідальності. Підтримка з боку дорослих і позитивна мотивація сприяють закріпленню вольових якостей, тоді як надмірний контроль або байдужість можуть гальмувати розвиток внутрішньої саморегуляції. Тобто, вольова саморегуляція – це не лише психологічний процес, а й ціннісно-моральний механізм, який визначає цілеспрямованість, зрілість і соціальну відповідальність особистості. Все це зумовлює актуальність психологічного вивчення феномену поведінкової і вольової саморегуляції особистості у підлітковому віці, а також розробки психологічних умов і практичних технологій, спрямованих на розвиток у підлітків навичок саморегуляції, що сприятимуть їх гармонійному особистісному становленню, підвищенню емоційної стійкості, розвитку вольових

Електронне видання

Актуальні питання психологічної науки.
Альманах студентського наукового товариства

Випуск 19

Наукове редагування – Олег РУДЮК
Відповідальна за випуск – Наталія МИХАЛЬЧУК

Формат 60x80/16. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк арк. 5,2.